

„PROSTAK TO, KTÓRY WOJSKO Z WIELKOŚCI SZACUJE
ZWYCIĘSTWO LICZBY NIE CHCE,

MĘSTWA POTRZEBUJE”.

Jan Kochanowski — Pieśń II, 19

Wielka przyszłość Polski po okresie prób i ofiar Likwidacja żydów i bolączki niemieckie

Z punktu widzenia polityki polskiej na terenie międzynarodowym specjalnego znaczenia nabierają dwa zagadnienia. Jedno zagadnienie to sprawa rozwiązania problemu żydowskiego w skali międzynarodowej, drugie to zagadnienie odbywającej się ekspansji niemieckiej.

Zwróciliśmy się do poważnego znawcy problemów międzynarodowych z prośbą o wyjaśnienie naszym Czytelnikom tych dwóch problemów z punktu widzenia polskiej racji stanu.

ŻYDZI W OBRONIE ROZPROSZENIA

„Ostatnie wypadki w Europie — zaczął nasz rozmówca wskazując wyraźnie, że sprawa żydowska w płaszczyźnie międzynarodowej zbliża się do swojego rozwiązania. Koła polityczne w różnych państwach zajęte są dziś na serio wyszukiwaniem dla żydów stałego miejsca zamieszkania. Sami żydzi udają, że sami poszukują takich terenów. W gruncie rzeczy jednak ogromna większość żydostwa, a przede wszystkim wszystkie czynniki decydujące są całkowicie przeciwne przesiedleniu się żydów na własne terytorium. Źródłem siły żydowskiej jest rozproszenie w ten sposób bowiem żydzi stwarzają międzynarodową sieć swych wpływów, którą ogarniają całą kulę ziemską.

Dla żydów problem sprowadza się do zupełnie czegoś innego, do stworzenia własnego państwa, będącego mózgiem i sercem żydostwa, skąd mogliby bezpiecznie kierować milionami żydów, żyjących w rozproszeniu. Taka jest w gruncie rzeczy koncepcja nowoczesnego poherclowskiego syonizmu.

Ostatnie wypadki stwierdzające obudzenie się narodów, rozumiejących coraz lepiej niebezpieczeństwo żydowskie, nie pozwolą zdążyć się żydom na urzeczywistnienie celu ich marzeń”.

EKSPANSJA NIEMIECKA

— „A jak się pan zapa ruje na zagadnienie ekspansji niemieckiej?”

— „Tempo tej ekspansji jest rzeczywiście zadziwiające. W ciągu niewielu miesięcy bieżącego roku, Niemcy załatwili sprawę austriacką, sprawę sudecką i dziś szybko idą naprzód, rozszerzając swe wpływy w kierunku południowo-wschodnim. Ten szybki wzrost zadowalnia Niemcy przede wszystkim swej organizacji i propagandzie. Dzięki tym dwóm atutom, Niemcy potrafiły dotychczas zrównoważyć różne bra-

10.000 emigrantów wraca do Italii

RZYM, 27. 11. W związku z ostatnio podjętą akcją rządu włoskiego, mającą na celu repatriację emigrantów włoskich, 10 tys. emigrantów włoskich osiadłych w Brazylii zgłosiło gotowość powrotu do Włoch lub kolonii włoskich.

ki i bolączki, które występują w ich życiu wewnętrznym”.

BOLĄCZKI NIEMIECKIE

— „Co Pan myśli, mówiąc o brakach i bolączkach?”

— „A więc przede wszystkim myślę o poziomie moralnym życia niemieckiego. W okresie republiki weimarskiej zdemoralizowanie społeczeństwa niemieckiego po-

szło bardzo daleko. Socjalizm narodowy starał się te rzeczy naprawić, ale nie opierając się na moralności chrześcijańskiej zdział tu stosunkowo niewiele. To, co w tej dziedzinie osiągnął, to są raczej rzeczy zewnętrzne.

Obok tego widzimy w Niemczech bardzo daleko idące zamykanie pokoju. W dobie dzisiejszej niezwykle popularność Hitlera opiera się w znacznym stopniu na tym, że potrafił Niemcom zapewnić sukcesy bez wojny. Społeczeństwo bowiem niemieckie chce pokoju i obawia się wojny.

Wreszcie zagadnienie demogra-

ficzne. Socjalizm narodowy czyni bardzo daleko idące wysiłki, aby podnieść przyrost naturalny. Usiłowania te jednak trafiają na bardzo poważne przeszkody i o ile można się dotychczas zorientować, nie dają rezultatów. Niski przyrost naturalny musi na dalszą metę odbić się również i na moralnej stronie.

W ten sposób ekspansja niemiecka na dłuższą metę spotka

Złóż ofiarę na F. O. N.

Skazanie znachora Leczył chłopca trującymi ziołami

POZNAN, 27. 11. Przed sądem w Koźminie stanął nuięjaki Sadowski oskarżony o nielegalne leczenie i spowodowanie śmierci pacjenta. Sadowski znany jest w okolicy Koźmina jako znachor. Ostatnio wezwano go do 11-letniego syna rolnika i ten podjął się leczenia. Kurację prowadził jakimiś ziołami. Skutki tego leczenia okazały się jednak tragiczne i chłopiec zmarł. Sekcja wykazała, że powodem śmierci były zioła.

Sąd skazał Sadowskiego na dwa lata więzienia i zaraz po rozprawie polecił umieścić go w areszcie sądowym.

Na podstawie dekretu antymasońskiego Rozwiązanie „B'nei Brith”

Policja zabezpieczyła majątek stowarzyszenia

PAT donosi urzędowo: W na polecenie Komisarjatu Rządu związku z dekretem o rozwiązaniu zreszeń wolnomularskich, zabezpieczyły majątek „Stowa-

PARYŻ, 27. 11. We Francji odbył się dziś w wielu miejscowościach szereg wieców protestacyjnych przeciwko ostatnim dekretem. Wiece zakończone zazwyczaj pochodami ulicznymi odbyły się m. in. w Lille, Tulonie, Strasburgu, Tuluzie, Dijon, De-

nain, Nancy, Rouen, Chebourg, Grenoble i Clermont - Ferrand.

Z Lille donoszą, że na 83 fabryki okupowane w tym okręgu wczoraj wieczorem okupowane były tylko trzy, pozostałe zaś ewakuowano. Władze zaprzeczają, jakoby 7 tys. robotników cudzoziemskim miano odebrać karty pobytu z powodu udziału w strajku.

Z Valenciennes donoszą, że tamtejszy związek zawodowy górników zawezwał kolejarzy do podjęcia pracy, wyrażając im jednocześnie podziękowanie za solidarność w dotychczasowej akcji.

Związek górników wyraża nadzieję, iż podjęcie pracy przez górników i kolejarzy spowoduje złagodzenie represji w stosunku do strajkujących.

Z kopalni węgla w Marles donoszą, iż około połowy górników nie stawilo się dziś do pracy. Kopalnia wszakże nie została okupowana.

Pomimo odprężenia w sytuacji, władze wydały energiczne zarządzenia, mające na celu zapewnienie sprawnego funkcjonowania poczty, telegrafów i telefonów.

Liczni kupcy detaliści w Paryżu i na prowincji zawiadomili władze, iż we środe pomimo zapowiedzianego strajku powszechnego otworzą sklepy.

Stowarzyszenie urzędników i pracowników komunalnych Francji i kolonii zawezwało swych członków do powstrzymania się od udziału w strajku i do normalnej pracy we środe dnia 30 bm.

Pedem na słup tramwajowy Pięć ofiar katastrofy na Pl. Weteranów

Dziś rano około godz. 6.30 na Pl. Weteranów wydarzyła się katastrofa samochodowa, w której pięć osób odniosło obrażenia. Ul. Zygmunto wską w stronę Warszawy jechał samochód prywatny nr.

rej. AO1-930, „Adler”, prowadzony przez Andrzeja Grubera Rottena, lat 26, studenta, zamieszkałego w Zalesiu przy ul. ks. Józefa nr. 19. W samochodzie znajdowali się Tadeusz Zmijewski, lat

24, student, syn cukiernika, zam. przy ul. 6-to Krzyskiej nr. 11, Danuta Konińska, lat 19, studentka, zam. przy ul. Narbutta nr. 49, oraz rodzeństwo Andrzej, lat 17, i Barbara, lat 18, Tylińscy, zam. przy ul. Wspólnej nr. 24.

W pewnej chwili samochód z całym impetem wpadł na słup tramwajowy stojący na środku jezdni podtrzymujący przewody elektryczne. Wskutek zderzenia przód samochodu został zniszczony oraz powypadali szyby. Siadający w samochodzie odnieśli obrażenia. Przechodnie natychmiast rzucili się na ratunek.

Najciężiej poturbowana została Barbara Tylińska, która doznała ogólnych obrażeń oraz złamania nogi.

Wszystkich opatrzył lekarz w ambulatorium pobliskiego szpitala Przem. Pańskiego. Tylińską oraz Rottena przewieziono następnie do kliniki prywatnej w. in. Józefas przy ul. Emilii Plater. Na miejsce wypadku przybyła policja XIV-go komisariatu, która wszczęła dochodzenie. Rozbity samochód zaciągnięto na podwórze XIV-go komisariatu przy ul. Wileńskiej 11.

J. K.

Zasada wzajemności

Miedzy Polską a Litwą został zawarty pakt o nieagresji prasowej. Fakt ten przyjmujemy z zadowoleniem, jak każdy krok, który prowadzi do zbliżenia się dwóch sąsiadujących, a przez szereg lat zwaśnionych narodów.

Wszelkie nowe umowy, które mają doprowadzić do poprawy stosunków polsko-litewskich, są niezwykle pożądane, oczywiście pod warunkiem, że nie pozostaną one na papierze, ale będą lojalnie wykonane przez obie strony. Najlojalniejsze bowiem wykonanie umowy przez jedną tylko stronę nie daje rezultatu, przeciwnie na dłuższą me-

tę przyczynia się raczej do zaostrzenia stosunków.

Niewątpliwie prasa polska zastosuje się do nowego paktu, nie tylko dlatego, że takie będą inspiracje ze strony Ministerstwa Spraw Zagranicznych, ale również dlatego, że szczerze pragnie poprawy stosunków polsko-litewskich. Chodzi jedynie o to, aby również prasa litewska w taki sam sposób zastosowała się do zawartego paktu.

Z paktem ściśle się łączy zagadnienie prasy polskiej na Litwie. Niewątpliwie pełne wykonanie zawartego paktu będzie dopiero wtedy możliwe, gdy prasa polska na Li-

twie będzie traktowana w sposób sprawiedliwy.

I tu dochodzimy w ogóle do zagadnienia mniejszości polskiej na Litwie. Dalsza poprawa stosunków polsko-litewskich nastąpi dopiero wtedy, gdy nie tylko prasa, ale w ogóle Polacy na Litwie będą traktowani w sposób sprawiedliwy, nie będą podlegali ograniczeniom i szykanom. W tych warunkach byłoby rzeczą pożądaną zawarcie umowy szczegółowo traktującej sprawę mniejszości w obydwóch państwach: polskiej na Litwie i litewskiej w Polsce. Przy regulowaniu tych spraw w każdym razie musiałaby o-

bowiązwać zasada całkowitej wzajemności. Zbytняя wspinałomyślność z naszej strony byłaby nawet szkodliwa.

I wreszcie ostatnie zagadnienie wzajemnych stosunków kulturalnych i gospodarczych. Mimo zawartych umów stosunki te są jeszcze bardzo słabe, bez ich spotęgowania i pogłębienia wszelkiego rodzaju paktów nie dadzą ostatecznych rezultatów. Pełne obawy dobrej woli będą mogły wystąpić dopiero wtedy, gdy z obydwu stron wystąpią szczerze i istotne dążenia do pogłębienia stosunków kulturalnych i gospodarczych.